

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

1. НОРМАТИВНА УРЕДБА И ЦЕЛИ НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ

При изработването на Плана за управление на строителните отпадъци се спазвани изискванията на действащата нормативна уредба, а именно;

- Наредба за управлението на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали;
- Закон за управление на отпадъците;
- Закон за устройство на територията;
- Закон за опазване на околната среда;
- Наредба № 2 от 23 юли 2014 г. за класификация на отпадъците;
- Наредба № 2 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри;
- Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки;
- Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци;
- Наредба за съществените изисквания към строежите и оценяване съответствие на строителните продукти (НСИСОССП);
- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приета с ПМС №53 от 19.03.1999 г.;
- Наредба за реда и начина на класифициране, опаковане и етиктиране на химични вещества и смеси;

В обхвата на ПУСО са всички строителни отпадъци по Приложение №1 от наредбата, образувани по СМР, с изключение на тези кодове 170504-цинк и 170506-калай (съгласно чл.32 от ЗУО).

Целите на Плана за управление на строителните отпадъци са:

- да се предотврати и минимализира образуването на СО;
- да се насърчи рециклирането и оползотворяването на СО за постигане на целите по чл.32 от Закона за управление на отпадъци (ЗУО);
- да се увеличи употребата на рециклирани строителни материали;
- да се намали количеството на депонираните СО.

Съгласно изискванията на Наредбата, за 2019 г. трябва да бъдат изпълнени следните

цели за материално оползотворяване:

- **На СО по кодове**, съгласно Приложение № 7 към чл.11,ал.2:

КОД НА ОТПАДЪКА		2019 г.
17 01 01	бетон	85 %
17 01 02	тухли	63 %
17 01 03	керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия	63 %
17 02 01	дървесен материал	77 %
17 02 02	стъкло	71 %
17 02 03	пластмаса	74 %
17 04 01	мед, бронз, месинг	90 %
17 04 02	алуминий	90 %
17 04 03	олово	90 %
17 04 04	цинк	90 %
17 04 05	желязо, стомана	90 %
17 04 06	калай	90 %
17 04 11	кабели, различни от упоменатите в 17 04 10	90 %
17 03 02	асфалтови смеси, съдържащи други вещества, различни от упоменатите в 17 03 01	76 %
	пътен сектор	77 %
	ЖП сектор	77 %

- **За проекта като цяло**, съгласно чл.32 на ЗУО: най-малко 70 % от общото количество СО

2. ОПИСАНИЕ НА ОБЕКТА

Целта на проекта е възстановяване и подобряване на параметрите на улицата, съоръженията към нея и носимоспособността на настилната, чрез което ще се осигурят условия за експлоатация и безопасност на движението, ще се подобри отводняването и ще се удължат междуремонтните периоди.

Проектираните участъци от улица "Свинова поляна" са част от уличната мрежа на гр. Априлци, община Априлци.

Участъците от ул. "Свинова поляна" в гр. Априлци са както следва:

- Участък 1 - дължина 301,33 m;
- Участък 2 - дължина 262,51 m;
- Участък 3 - дължина 1089,35 m;
- Участък 3` - дължина 492,24 m;
- Участък 4 - дължина 810,00 m.

При всички разглеждани участъци от ул. "Свинова поляна" ширината на новата асфалтобетонена настилната ще бъде 3 m. Избран е едностранен напречен наклон на

настилната от 2,50 % и два банкета по 1,0 m. Банкетите са изпълнени от трошен камък с напречни наклони 6% насочени навън.

При ремонта на участъците от ул. "Свинова поляна" ще се фрезова съществуващата асфалтобетонна настилка с пътна фреза (нивелетно профилиране) и на местата, където е необходимо ще се положи трошен камък.

В участъците се предвижда изграждане на нова настилка:

- плътен асфалтобетон тип А - 5 cm E1 = 1200 МРа
- изравнителен пласт от трошен камък - фракция 0-40

3. ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЙЕРАРХИЯТА ЗА УО

Предотвратяването на отпадъците е първия принцип на йерархията и представлява най-ефективното и устойчиво използване на ресурсите. То включва действия, които биха могли да бъдат предприети след като продукта достигне края на жизнения си цикъл, т.е. вместо да освобождава от него потребителя да разгледа възможността му за повторна употреба, поправка или подновяване. Повторната употреба е важна част от този принцип, защото задържа продуктите в сферата на потреблението за по дълъг период от време, като по този начин избягва създаването на отпадъци.

3.1 МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНИТЕ СО

Строителните материални и продукти, доставяни на площадката трябва да се разтоварят/претоварват, съхраняват и манипулират по СМР по начин, който да предотвратява тяхното повреждане (разчупване, раздробяване, смесване с други материали).

Строителните продукти, предназначени за многократна употреба, се съхраняват и манипулират по начин, който да я осигури.

Строителните материали и продукти, които не могат да бъдат вложени за целта, за която са предназначени, се оползотворяват за други цели на строителната площадка или се предават за оползотворяване на друг лица.

3.2 МЕРКИ ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ, ТРАНСПОРТИРАНЕ И ПОДГОТОВКА ЗА ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА СО

Строителят спазва изискванията за разделно събиране и съхраняване на образуваниите строителни по начин, осигуряващ последващото им повторно използване, рециклиране, оползотворяване;

- Строителните отпадъци, предназначени за оползотворяване, се събират на обекта в контейнери (или други подходящи съдове) разделено по кодове, както следва: 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 02 01, 17 02 03, 17 03 02, 17 04 05;
- Останалите СО могат също да се събират разделно, или да се събират заедно и да се

докладват като 17 09 04;

- Съдовете трябва да бъдат надлежно и трайно надписани, така че да се предотвратят грешки при разделното събиране. В инструкцията на работниците да бъде застъпена и частта по управлението на отпадъците;
- Вместимостта на контейнерите/съдовете трябва да е съобразена с договорите на Строителя за събиране и транспортиране на СО до местата за третиране и обезвреждане;
- Не се допуска смесване на СО от кодовете предназначени за изпълнение на целите за оползотворяване. По изключение, поради малките очаквани количества, СО с кодове 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07 могат да се събират и докладват като СО с код 17 01 07 (смеси от бетон тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия, различно от упоменатите в 17 01 06*), но при това трябва да бъде осигурена степента на материално оползотворяване за обекта като цяло;
- По подобрен начин може да се процедира с отпадъци от група 17 04 (метали), когато поотделното им събиране и транспортиране би било неизгодно. Тогава те ще бъдат докладвани като СО с код 17 04 07 (смеси от метали), но трябва да е осигурена степен на материално оползотворяване най-малко 90 %;
- Рециклируемите отпадъци се предават на лица, притежаващи документ по чл.35 на ЗУО за дейност с отпадъци R3, R4, R5, R12 (подготовка за повторна употреба) или R13. Издадените разрешения по ЗУО са публикувани на сайта на Изпълнителната агенция по околната среда;
- Опасни СО (ако се появят такива) се предават за обезвреждане на лица, притежаващи разрешение за дейности с такива видове отпадъци или се транспортират до най-близкото депо (за опасни или, ако са третирани подходящо, за неопасни отпадъци) или за друго обезвреждане, като се спазват изискванията на Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и на опасни отпадъци;
- Инертните СО, които са подходящи съгласно чл.16 на Наредбата за обратен насип се подлагат на подготовка за повторна употреба и се влагат като заместващ материал на площадката, ако Строителят/Възложителят имат решение за дейности с отпадъци R5 или R10, или се предават на лице с документ по чл.35 на ЗУО за дейност R10;
- Нерециклируемите неопасни СО се транспортират до най-близкото депо за неопасни отпадъци;
- Отпадъци от опаковки се управляват по чл.16 на Наредбата за опаковки и отпадъци от опаковки. Лицата, извършващи дейности по рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци от опаковки, включително предварително третиране преди

оползотворяване и/или обезвреждане, трябва да притежават съответния документ по чл.35 ЗУО;

- Забранява се нерегламентирано третиране на СО, в т.ч изхвърлянето им в контейнери за събиране на битови отпадъци или по отпадъци от опаковки.

В процеса на строителството Възложителят е отговорен (дори когато това е делегирано на Строителя с Договор за строителството) за воденето на **ТРАНСПОРТЕН ДНЕВНИК** (съгласно приложение №6 към чл.8, ал.1) и за събиране на съпътстващата документация, с което да се осигури проследимост на СО от мястото на генериране до тяхното оползотворяване или обезвреждане. За всяка пратка се регистрира следните данни:

- Дата на превоза;
- Код на отпадъка;
- Количество;
- Превозвач;
- Регистрационен документ;
- Оператор на площадката за третиране;
- Номер на разрешението или регистрационния документ;
- Фактура;
- Цена за приемане и др.

Транспортния дневник се представя на строителния надзор и при проверка от РИОСВ.

Въз основа на данните от Транспортния дневник, Възложителят е отговорен (дори когато самата дейност е делегирана на Строителя с Договора за строителство) за изготвянето на **ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ** съгласно приложение №7 към чл. 9, ал.1. Към този отчет се прилагат:

- Копия от първични счетоводни документи и други документи за приемане на отпадъците от лицата, притежаващи документ по чл.35 от ЗУО за извършване на дейности с код R05 и/или R10. За отпадъчните материали от хартия, пластмаса, картон, метал, дърво се прилагат копия на първични счетоводни документи за приемане на отпадъци от лицата, притежаващи документ по чл.35 от ЗУО за дейности по рециклиране на тези отпадъци, а за описаните отпадъци и азбеста, документи доказващо предаването им на съоръжения за обезвреждане.
- Копия от първични счетоводни документи и кантарни бележки за закупени СО и/или продукти от оползотворени СИ, документи за съответствие по Наредба за съответствието на строителните продукти, становището по чл.25 и други

документи, доказващи влягането на продукти от оползотворени СО в строежа и/или оползотворяването на СО в обратни насипи.

Възложителят и Строителят водят отчет и докладват съгласно изисквания на Наредба № 2.

Дейностите по събиране, транспортиране, подготовка преди оползотворяване и/или обезвреждане, материално оползотворяване, както и по обезвреждане на СО се извършват от лица, които притежават документ по чл.35 от ЗУО.

Дейностите по събиране, в т.ч съхраняване, както и по материално оползотворяване на СО се извършва на следните площадки:

- Строителна площадка;
- Площадка, на която се извършва премахването;
- Специализирани площадки за събиране, рециклиране, подготовка за оползотворяване, подготовка за повторна употреба и/или подготовка за обезвреждане на СО.

Съгласно Наредба № 2 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри, лицата, чиято дейност е свързана с подготовка преди оползотворяване или обезвреждане на материали, предоставят годишен отчет по образец съгласно приложение № 29. Лицата, чиято дейност е свързана с оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи, предоставят годишен отчет по образец съгласно приложение № 30.

Годишни отчети по чл.13-22 за предходна календарна година се предоставят ежегодно до 10 март на текущата на хартиен носител или по електронен път в информационната система, поддържана от ИАОС.

3.3 МЕРКИ ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ, ТРАНСПОРТИРАНЕ И ПОДГОТОВКА ЗА ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА СО В ОБРАТНИ НАСИПИ

За оползотворяване на СО в обратни насипи могат да се използват СО, при спазване на следните изисквания:

- СО трябва да отговарят на изискванията заложи в инвестиционния проект на строежа;
- лицето, което извършва материалното оползотворяване, чрез влягане на СО в обратни насипи, трябва да притежава документ за операция с код R 10 по чл. 35 от ЗУО.

Използването на СО в обратни насипи е дейност по материално оползотворяване, ако са спазени едновременно следните условия:

- СО са инертни, съгласно раздел 2.1 от Приложение № 1 на Наредба № 8 от 24.08.2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на

други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, наричана по-нататък "Наредба № 8" (обн. ДВ. бр. 83 от 2004 г., изм. бр. 87 от 2007г.) и не са замърсени;

- СО са преминали през процес на подготовка преди оползотворяване и/или подготовка за повторна употреба;
- СО, за които има съмнение, че не отговарят на критериите за инертност и/или са с произход от площадки, попадащи в обхвата на Приложение № 8 или от други замърсени площадки, се подлагат на задължителни изпитвания, съгласно Приложение № 1, раздел 2.1.2 на Наредба № 8, за доказване на тяхната инертност. Резултатите от изпитванията за инертност се документират с изпитателни протоколи, издадени от акредитирани лаборатории.
- В срок до 31 март на текущата година лицата, които извършват дейности по подготовка за оползотворяване и рециклиране на СО, изготвят справка за предходната година по Приложение № 10 и я изпращат в Изпълнителната агенция по околната среда и водите (ИАОС).
- В срок до 31 март на текущата година лицата, които влагат продукти от оползотворени СО, изготвят справка за предходната година по Приложение № 11 и я изпращат в ИАОС.
- В срок до 31 март на текущата година лицата, които извършват оползотворяване в обратни насипи, изготвят справка за предходната година по Приложение № 12 и я изпращат в ИАОС.
- Въз основа на отчетните документи споменати по горе, в срок до 31 април на текущата година, изпълнителният директор на ИАОС изготвя доклад, в който определя дела на материално оползотворените, в т.ч. рециклирани СО спрямо общото количество образувани СО по Приложение № 13 и го публикува на интернет страницата на ИАОС.

Подготовка за повторна употреба:

- Бетон – За да може да се ползва повторно бетона предварително трябва да се раздроби до определена фракция, да му се добави цимент и добавъчни материали и се получава нов бетон с по ниски якостни качества, но използваем за подложни бетони. Едро смляни бетонови късове могат да се ползват в обратни насипи.
- Тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия – преди да се ползват в обратни насипи задължително се смилат до определена зърнометрия.
- Дървесен материал – дървения материал за технически нужди (кофраж, подпори и др) обикновено се използва многократно, след което се оползотворява енергийно (изгаря се). Специализираните дървени елементи (каси за врати, прозорци, ламперии,

елементи от покривни конструкции и др.) обикновено са предназначени за точно определено места и ако се наруши тяхната цялост е невъзможна повторната им употреба и обикновено те се оползотворяват енергийно (изгаря се).

- Стъкло, пластмаса, стомана, желязо, мед, бронз, месинг, алуминий, олово, цинк, калай, сплави от метали – обикновено тези строителни материали са много специфични и трудно стават за повторна употреба но при правилно съхранение тези СО са изключително лесно рециклируеми.
- Асфалтобетон и други асфалтови смеси – тези СО след претопяване, добавяне на битум могат да се използват за настилки за тротоари и паркинги. За обекта няма СО от асфалтобетон и други асфалтови смеси.
- Кабели – обикновено СО от този вид са къси парчета които не могат да се използват в строителството или дълги парчета които са прекъснати някъде и е трудно да се определи къде точно. Повторната употреба обикновено е невъзможна затова тези СО се рециклират. Рециклирането на кабели става на два етапа. Първо се отстранява изолацията (механично или чрез изгаряне), след което метала се рециклира.
- Камък трошен, баластра, пясък – инертните материали за да са годни за повторна употреба е необходимо предварително да са почистени от органични и други примеси. Почистването става чрез промиване, пресяване и др. Непочистени инертни материали могат да се ползват в обратни насипи.
- Всички влагани в строежа материали от рециклирани СО трябва да отговарят на нормативните изисквания към материалите влагани в строежа. За целта всеки материал от рециклирани СО трябва да преминава през съответните лабораторни изпитвания.

Рециклиране на СО, които не могат да бъдат повторно употребени:

- Повечето строителните отпадъци негодни за повторна употреба подлежат на рециклиране. Към тези СО са стъкло, пластмаса, стомана, желязо, мед, бронз, месинг, алуминий, олово, цинк, калай, сплави от метали, кабели и др.

Оползотворяване в обратни насипи

- В обратни насипи обикновено се оползотворяват: непочистени инертни материали, предварително смлени бетон, тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия.

Оползотворяване за получаване на енергия от СО, които не могат да бъдат рециклирани и /или материално оползотворени

- Това обикновено са горими материали негодни за повторна употреба – дървен материал и др.

Обезвреждане на СО, които не могат да бъдат повторно употребени, оползотворени и /или рециклирани по предходните точки.

- Обикновено това са смесени отпадъци различни от споменатите по горе или отпадъци съдържащи опасни вещества, като азбест, мазут и др.

4 ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧАСТНИЦИТЕ В СТРОИТЕЛНО-ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПРОЦЕС ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА НОРМАТИВНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СО

4.1 ВЪЗЛОЖИТЕЛ НА СМР

- Възложителите на строителството и разрушаването са отговорни и изпълняват цели за рециклиране на СО-организиран и финансиран.
- Възложителят разпределя и възлага дейностите по управлението на СО по начин, гарантиращ на целите за рециклиране и изпълнение на изискванията на Наредбата на:
  - останалите участници в строителния процес;
  - лица, извършващи дейности с отпадъци и лабораторни изпитвания.
- Упражнява контрол на възложените дейности посредством:
  - периодични проверки на изпълнителя, особено съхранение що се отнася до изпълнение на изисквания на селективно разрушаване и разделно събиране и съхраняване на СО по начин осигуряващ тяхното рециклиране;
  - периодични проверки за данните за количествата на СО;
  - водене на отчетност и особено съхранение на документи на лица, извършващи дейности с отпадъци.

4.2 ПРОЕКТАНТ

Проектантът изготвя:

- прогноза за количествата и вида на образуваните отпадъци, съгласно изискванията на Наредбата;
- прогноза за количеството на повторно употребените и рециклирани отпадъци чрез различните дейности;
- изчислява степента на влаганите РСМ за конкретния проект като отношение на сумата от рециклираните, повторно употребени и оползотворени СО към общо използваните строителни материали;
- посочва стандартите и техническите характеристики, по които да се оцени съответствието на инвестиционния проект.

4.3 ИЗПЪЛНИТЕЛ НА СМР

Строителя извършва следните дейности:

- Спазва изискванията за разделно събиране и съхранение на образуваните строителни отпадъци по начин, осигуряващ последващото им повторно

използване, рециклиране оползотворяване;

- Изпълнява плана за управление на строителните отпадъци -целите;
- Извършва рециклиране и подготовка за повторна употреба на СО на площадката (в този случай лицето е задължено да притежава и разрешение за дейности с отпадъци) и/или;
- Предава рециклируемите СО на лица притежаващи разрешение за рециклиране;
- Спазва разпоредбите на ЗБУТ;
- Предава опасните отпадъци за обезвреждане на лица притежаващи разрешение за дейности с такива видове отпадъци;
- Сключва договори с лица, извършващи дейности с отпадъци;
- Води отчетност и докладва (Приложения 29,30, и 31 от Наредба 2)

Забележка: Всички тези дейности се контролират от Строителен надзор и РДНСК, които следят за спазването на условията в разрешението за строеж.

4.4 ПЕРЕРАБОТВАТЕЛИ НА СО:

Преработвателят на СО е длъжен:

- Да притежава разрешение (с код R5), съгласно ЗУО;
- Да има разработени технически критерии за приеманите СО;
- Да прилага технологии, осигуряващи степен на рециклиране от най-малко 70% на постъпващите отпадъци и постигане на критериите за край на отпадъка;
- Да има внедрена система за производствен контрол, която да гарантира качеството на РСМ чрез входящ контрол на СО, контрол в процеса на производство, адекватен на нормативните изисквания контрол на произведените РСМ;
- Да сключва договор с лица притежаващи разрешение за депониране на нерестируемите отпадъци и да предава СП само на такива лица;
- Да води отчетност и да докладва (приложения 28 и 31 от Наредба № 2);
- Да пуска на пазара продукти от рециклирани СО в съответствие с нормативните изисквания.

4.5 КОНСУЛТАНТ/СТРОИТЕЛЕН НАДЗОР

- Задължения, произтичащи от ЗУТ: "Управление на СО" е част от инвестиционните проекти;
- Специфични задължения, произтичащо от ЗУО и Наредбата: Оценява съответствието на Плана за управлението на СО (ПУСО);

- Оценява достоверността на прогнозните видове и количествата на СО и тяхното кодиране (по приложение № 4);
- Оценява предписаните мерки за селективно разрушаване и/или разделно събиране на СО, мерките за спазване на йерархията при управление на отпадъците (обяснителна записка);
- Проверява дали е постигната минимално необходимата прогнозна степен на материално оползотворяване по кодове и за проекта като цяло (по приложение №4);
- Проверка дали е отразено изискването за влагане на рециклирани материали и на СО в обратни насипи за обекти, финансирани от публична средства;
- Оценява се адекватността на предложената употреба на рециклирани материали и СО (в другите части на проекта);
- Проверява дали са постигнати минималните цели за влагане
- Изисква извършване на корективни действия в ПУСО от Строителя по отношение на деклариране на реалните количества СО, постигане на целите, предаването на СО с договор на лица, притежаващи документ по чл.35 на ЗУО;
- Контролира записите в транспортния дневник и следи за пълнотата на придружаващата документация (приложение № 6);
- Изисква извършване на корективни действия за отстраняване на несъответствията;
- Следи за достоверността на данните в отчета за изпълнението на ПУСО и за изчислената реална степен на оползотворяване по кодове и за проекта като цяло

В приложение № 2 са дадени общите данни за проекта – наименование на проекта, дейности които се извършват, Възложител, Проектант, местоположение, вид на конструкцията или тип на линейния обект и други.

В приложение № 3 са дадени количествата на образуваните СО от извършените строителни дейности по премахване – наименование на проекта, Възложител, местоположение, размери на обекта, степен на премахване, период на изграждане на съществуващите строежи, големина на строежа, вид на конструкцията, наличие на опасни отпадъци и други.

В приложение № 4 са дадени прогнозите видове и количества на образуваните СО. Изпълнени са целите за материално оползотворяване на СО по кодове са постигнати. Постигнати са целите за материално оползотворяване за обекта като цяло, съгласно чл.32 на ЗУО : най-малко 35% от общото количество СО.

В таблицата е представена прогноза за всички отпадъчни потоци, които се очаква да бъдат формирани при извършване на предвидените СМР на обекта, вкл. и тези за които няма определени национални цели за рециклиране и материално оползотворяване, а именно – 17

05 06 Изкопани земни маси.

Тези отпадъци, няма да бъдат отчетени в прогнозата за степента на материално оползотворяване на генерираните строителни отпадъци, при реализацията на проекта.

При добра организация на строителния процес, добро съхранение на строителните материали и добро съхранение и разделно събиране на строителните отпадъци, строителят може да намали генерирането на СО драстично и съответно да повиши относителния дял на оползотворените отпадъци, което ще намали разходите му за материали и управление на отпадъците.

Дата: 2019 г.

Съставил:.....

/инж. Петя Дилова/